

UITSPRAAK 12 – 094

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden

inzake

het beroep van XXX, appellante

tegen

de Raad van Bestuur van het Leids Universitair Medisch Centrum,

verweerder

1. Ontstaan en loop van het geding

Bij besluit van 27 augustus 2012 heeft de Examencommissie Geneeskunde namens verweerder aan appellante een negatief advies gegeven met betrekking tot de voortzetting van de opleiding Geneeskunde, waaraan krachtens artikel 7.8b, derde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: “WHW”) een afwijzing is verbonden.

Bij brief van 4 september 2012, ingekomen op 5 september 2012, heeft appellante tegen dit besluit administratief beroep ingesteld.

Ter onderbouwing van dit beroep voert appellante aan dat zij in het afgelopen studiejaar door persoonlijke omstandigheden gehinderd was bij de studie en dat hiermee te weinig rekening is gehouden.

Appellante is in 2010 nageplaatst bij de opleiding Geneeskunde van de Universiteit Maastricht. Zij wilde liever in Leiden gaan studeren, en toen zij kon ruilen heeft zij die kans aangegrepen. Dit had echter tot gevolg dat appellante de eerste onderwijseenheid helemaal, en de tweede onderwijseenheid half heeft gemist. De verhuizing vanuit Maastricht, waar appellante gedurende drie jaren gezondheidswetenschappen heeft gestudeerd (135 ECTS behaald), zorgden voor persoonlijke druk. Niettemin heeft appellante in het studiejaar 2010-2011 43 ECTS behaald.

In het studiejaar 2011-2012 kreeg appellante erge last van faalangst. Appellante trok zich daarom soms terug voor tentamens en als zij wel tentamen deed had zij last van blackouts. Op advies van de studieadviseur is zij in maart naar een studentepsycholoog gegaan en na een training heeft zij haar studiegedrag herzien. In de periode september 2011 – februari 2011 behaalde appellante 4 ECTS en in de periode maart 2012-juli 2012 behaalde

Uitspraak
12-094
Blad 2/7

zij 25 ECTS. Appellante meent hiermee te hebben laten zien dat zij de faalangst inmiddels onder controle heeft gekregen.

Op 11 oktober 2012 is een verweerschrift ingediend. Daarin is aangegeven dat appellante in het studiejaar 2010-2011 43 ECTS heeft behaald. In het studiejaar 2011-2012 heeft appellante 9 ECTS uit het eerste jaar, en 20 ECTS uit het tweede jaar behaald. Ook zijn 16 ECTS uit vrijstellingen verkregen. Deze tellen echter niet mee voor het BSA. Er is een hinderverklaring afgegeven van 25% voor de periode 1 september 2011 - 1 juni 2012. Naar de mening van verweerder biedt de hinderverklaring onvoldoende grond voor het geringe aantal behaalde ECTS. Verweerder is op grond hiervan tot de slotsom gekomen dat onvoldoende perspectief bestaat dat appellante het bachelorexamen Geneeskunde binnen een redelijke termijn kan behalen.

Het beroep is op 14 november 2012 behandeld tijdens een openbare zitting van een kamer uit het College, waarop appellante in persoon is verschenen. Namens verweerder is XXX ter zitting verschenen.

2. De overwegingen ten aanzien van de ontvankelijkheid

Appellante heeft tijdig beroep ingesteld tegen het besluit van 27 augustus 2012. Het beroepschrift voldoet ook overigens aan de daaraan ingevolge de Algemene wet bestuursrecht (hierna: "Awb") en de WHW gestelde eisen, zodat het administratief beroep ontvankelijk is.

3. Relevante regelgeving

Ingevolge artikel 7.8b, eerste lid, eerste volzin, van de WHW brengt het instellingsbestuur van een bekostigde universiteit of hogeschool uiterlijk aan het einde van diens eerste jaar van inschrijving voor de propedeutische fase van een voltijdse of duale bacheloropleiding aan een student advies uit over de voortzetting van zijn studie binnen of buiten de bacheloropleiding.

Ingevolge artikel 7.8b, derde lid, WHW kan aan een negatief bindend studieadvies slechts een afwijzing worden verbonden, indien de student - met inachtneming van zijn persoonlijke omstandigheden - niet geschikt moet worden geacht voor de opleiding, omdat zijn studieresultaten niet voldoen aan de vereisten die door het bestuur daaromtrent zijn vastgesteld. Het instellingsbestuur beslist of aan het negatieve advies een afwijzing wordt verbonden. Het instellingsbestuur kan aan de afwijzing een termijn verbinden. Het instellingsbestuur kan de afwijzing uitstreken tot die opleidingen die met de desbetreffende opleiding het propedeutisch examen gemeen hebben. Het

Uitspraak
12-094
Blad 3/7

instellingsbestuur kan van de bevoegdheid krachtens dit lid slechts gebruik maken, indien het in de propedeutische fase van de desbetreffende opleiding zorgt voor zodanige voorzieningen dat de mogelijkheden voor goede studievoortgang zijn gewaarborgd.

Ingevolge artikel 7.8b, zesde lid, van de WHW worden door het instellingsbestuur nadere regels vastgesteld die in elk geval betrekking hebben op de studieresultaten en de voorzieningen, bedoeld in het derde lid. Voor de Universiteit Leiden zijn deze regels vastgelegd in de Regeling Bindend Studieadvies en de bijbehorende Procedure persoonlijke omstandigheden in het kader van het bindend studieadvies ('de Regeling').

Ingevolge artikel 7.8b, zevende lid, van de WHW wordt bij algemene maatregel van bestuur bepaald welke persoonlijke omstandigheden, bedoeld in het derde lid, het instellingsbestuur in zijn beoordeling betreft. Deze omstandigheden zijn neergelegd in het Uitvoeringsbesluit WHW. In artikel 2.1, eerste lid, van dit besluit zijn de persoonlijke omstandigheden limitatief opgesomd. Dit betreft ziekte van betrokkene, lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornis van betrokkene, zwangerschap van betrokkene, bijzondere familieomstandigheden, het lidmaatschap van universiteitsraad of faculteitsraad en het lidmaatschap van het bestuur van een studentenorganisatie van enige omvang met volledige rechtsbevoegdheid.

Ingevolge artikel 6.3.1 van de Onderwijs- en examenregeling bacheloropleiding Geneeskunde (hierna: de OER) krijgt elke student in het jaar van zijn of haar eerste inschrijving schriftelijk advies over de voortzetting van zijn of haar opleiding. Voor informatie over het aantal malen dat en de tijdstippen waarop dit gebeurt, alsmede voor de consequenties die daaraan worden of kunnen worden verbonden, zij verwezen naar de Regeling bindend studieadvies Universiteit Leiden, zoals die geldt in het betrokken studiejaar.

Ingevolge artikel 2.1.9 van de Regeling wordt het uitgestelde eindadvies (uitgebracht indien het advies bedoeld in 2.1.7, noch negatief, noch positief is, dan wel negatief maar niet afwijzend) aan elke voltijdstudent uiterlijk 31 augustus van het tweede jaar van diens inschrijving voor de propedeutische fase van de bacheloropleiding en aan elke deeltijdstudent uiterlijk 31 augustus van het derde jaar van inschrijving voor de propedeutische fase van de bacheloropleiding, uitgebracht.

Ingevolge artikel 4.3.2 van de Regeling is het in 2.1.9 bedoelde uitgestelde advies negatief en afwijzend als een voor een voltijdse bacheloropleiding ingeschreven student de propedeutische fase van de desbetreffende bacheloropleiding nog niet heeft afgerond aan het einde van het tweede jaar van inschrijving.

Ingevolge artikel 4.8 van de Regeling wordt aan het advies, bedoeld in artikel 2.1.7 en 2.1.9 geen afwijzing verbonden indien de in artikel 4.9 genoemde persoonlijke omstandigheden

Uitspraak
12-094
Blad 4/7

van de student, die zijn opgenomen in het dossier bedoeld onder artikel 3.2, de oorzaak zijn geweest van het niet behalen van de in artikel 4.2.2 genoemde norm van 40 ECTS, dan wel het propedeutisch examen niet wordt behaald in de in artikelen 4.3.2 en 4.3.3 genoemde termijnen. Indien een persoonlijk studieplan zoals bedoeld in artikel 3.3 aanwezig is, wordt het al dan niet verbinden van een afwijzing aan de bedoelde adviezen in bedoelde situatie bepaald door de behaalde studieresultaten te vergelijken met het persoonlijke studieplan.

Ingevolge artikel 3.5 van de bij de Regeling horende "Procedure bijzondere omstandigheden" heeft de examencommissie de beschikking over een hardheidsclausule. Indien de studieresultaten van een student niet voldoen aan de norm, kan hij besluiten om geen afwijzend studieadvies uit te brengen op grond van "onbillijkheden van overwegende aard".

4. De overwegingen ten aanzien van het geschil

Bij het in administratief beroep bestreden besluit is aan appellante een negatief studieadvies gegeven met betrekking tot de voortzetting van de bacheloropleiding Geneeskunde, waaraan krachtens artikel 7.8b, derde lid, van de WHW een afwijzing is verbonden. Het verbinden van een afwijzing aan het negatief studieadvies betekent dat de inschrijving van appellante voor deze opleiding aan de Universiteit Leiden wordt beëindigd en zij zich gedurende vier jaren niet opnieuw voor deze opleiding aan deze universiteit kan inschrijven.

Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de WHW te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.

Bij het nemen van het besluit aangaande het bindend studieadvies dient rekening te worden gehouden met het doel van de regels omtrent dit studieadvies. Dit doel luidt dat iedere student een advies krijgt over de voortzetting van zijn of haar studie. Bij het uitbrengen van het advies wordt meegewogen of de prestaties van de student aannemelijk maken dat de student met succes de bacheloropleiding in een redelijke tijd kan afronden. Het advies is negatief en heeft een bindend karakter als de studieresultaten van de student niet voldoen aan de vereisten die daaraan door de Universiteit Leiden zijn gesteld.

Gelet op artikel 4.9 van de Regeling en de bijbehorende procedure rond persoonlijke omstandigheden, leidt een redelijke uitleg hiervan tot het hanteren van een berekening waarbij niet wordt uitgegaan van het maximaal per studiejaar te behalen aantal studiepunten (60), maar van het voor het bindend studieadvies vereiste aantal van 40 punten. Afhankelijk van de mate van hinder, kan dit ertoe leiden dat de propedeuse niet binnen twee jaar kan worden afgerond, maar aan het negatief studieadvies

Uitspraak
12-094
Blad 5/7

desalniettemin geen afwijzing kan worden verbonden. Aangezien voor voltijdstudenten binnen de Universiteit Leiden na het tweede inschrijvingsjaar de BSA-regeling niet meer van toepassing is, kan dit tot gevolg hebben dat een student als gevolg van het bestaan van persoonlijke omstandigheden gedurende de eerste twee inschrijvingsjaren niet krachtens artikel 7.8b, derde lid, van de WHW van de opleiding kan worden verwezen, hoewel bij het faculteitsbestuur geen, dan wel onvoldoende, vertrouwen bestaat dat de student de opleiding binnen daarvoor geldende termijn met succes kan afronden. De WHW biedt weliswaar de mogelijkheid ook in die gevallen tot afwijzing over te gaan, maar het College van Bestuur heeft er - vooralsnog - voor gekozen van die mogelijkheid geen gebruik te maken.

Indien sprake is van persoonlijke omstandigheden dienen deze meegewogen te worden bij het mogelijk aantal te behalen studiepunten, uitgaande van een maximaal per studiejaar te behalen aantal van 40. In de richtlijn die bij de door Studenten- en Onderwijszaken (hierna: "SOZ") afgegeven hinderverklaring is gevoegd betreffende de waardering van de hinder in bepaalde percentages is niet voor niets aangegeven dat de percentages een bepaalde marge hebben. Dit is aangeduid met "circa 75% kunnen studeren". Een louter rekenkundige omzetting van de door SOZ geconstateerde hinder wegens de door de student benoemde persoonlijke omstandigheden naar een bepaald aantal te behalen studiepunten, is derhalve in strijd met de Regeling.

Wat betreft de hinder is het vaste jurisprudentie van het College dat geen sprake kan zijn van een louter cijfermatige toepassing. Eveneens dient het aantal punten dat een student – gelet op de studeerbaarheidsfactor – zou moeten kunnen halen, te worden gerelateerd aan het aantal punten dat in de periode waarover de student gehinderd was op grond van het curriculum behaald had kunnen worden, indien van hinder geen sprake was geweest. Verminderde studeerbaarheid in een tentamenperiode, dan wel een periode dat veel studiepunten behaald kunnen worden, weegt derhalve zwaarder dan verminderde studeerbaarheid in andere periodes. Vakantieperiodes waarin geen (regulier) onderwijs wordt verzorgd of tentamens worden afgenomen, dienen bij de bepaling van het aantal studiepunten dat behaald kan worden buiten beschouwing te worden gelaten. Dit is slechts anders, indien een student een individueel studietraject volgt waarbij hem in die periodes gelegenheid wordt geboden tot het volgen van onderwijs of het afleggen van tentamens.

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting komt het College tot de slotsom dat verweerder zijn oordeel in overwegende mate heeft gebaseerd op een cijfermatige vaststelling van het aantal studiepunten dat appellante had moeten halen, gerelateerd aan de mate van hinder die verdisconteerd was in de hinderverklaring. Hierbij heeft verweerder zich teveel laten leiden door een rekenkundig gemiddelde dat geen recht doet aan de beperkende persoonlijke omstandigheden die in het geval van appellante een rol hebben gespeeld.

Uitspraak
12-094
Blad 6/7

Het College neemt hierbij in aanmerking dat appellante pas instroomde gedurende de tweede onderwijseenheid van de propedeuse en derhalve met achterstand begon.

Het College stelt vast dat appellante inderdaad in het tweede semester een progressie laat zien die er op lijkt te duiden dat zij haar faalangst overwint.

Tenslotte stelt het College vast dat voor onderwijseenheden die in de periode maart 2012 – juli 2012 vielen door appellante voor 12 ECTS vrijstellingen zijn verkregen. Het kan echter appellante niet worden tegengeworpen dat zij deze punten niet heeft behaald daar zij immers reeds een vrijstelling verkregen had voor deze onderwijseenheden krachtens eerder elders behaalde onderwijseenheden. Als geen vrijstellingen waren verkregen waren de ECTS mogelijkerwijs wel behaald en zouden dan ook zijn meegewogen.

Het College acht het dan ook voldoende aannemelijk dat appellante, gelet op haar beperkende persoonlijke omstandigheden, voldoende punten heeft behaald, gerelateerd aan de BSA-eis. Onder deze omstandigheden heeft verweerder in strijd met het recht gehandeld door een negatief studieadvies met daaraan verbonden een afwijzing te geven.

Derhalve dient het beroep gegrond te worden verklaard en het besluit te worden vernietigd. Dit betekent dat appellante de opleiding Geneeskunde aan de Universiteit Leiden kan voortzetten.

Uitspraak
12-094
Blad 7/7

5. De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

- I. verklaart het beroep gegrond;
- II. vernietigt het besluit van 27 augustus 2012.
- III. verstaat dat afschrift van deze uitspraak wordt gezonden aan de directeur van Expertisecentrum SOZ.

Aldus vastgesteld door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit mr. A.L.P. van Os-Ravesloot (voorzitter), prof.dr. E.M. Noordijk, prof.dr. R. Tijdeman, R.J. de Heer BA, LLB, en W. Labots LLB (leden), in tegenwoordigheid van de secretaris van het College, drs. A. van Ingen Scholten.

mr. A.L.P. van Os-Ravesloot,
voorzitter

drs. A. van Ingen Scholten,
secretaris

Voor eensluidend afschrift,

Verzonden op: